

*Hyvän elämän ohjelma 2024 –/
hyvinvointikertomus
Mikkelin kaupunki*

Seuranta 2025

Hyvän elämän ohjelma

Teemat

1. Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen
2. Hyvät arkiympäristöt
3. Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta ja palvelut
4. Päätöksenteolla vaikuttavuutta

Hyvinvoinnin edistämisen teema/tavoitteet	Toimenpide/Vastuutaho	Seurantamittarit	Vaikuttavuus
1. Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen - Oppimisen ja kehittymisen mahdollistaminen kaikissa elämänvaiheissa. - Mielekäs vapaa-ajan toiminta ja harrastukset. - Kaikenikäisten osallisuuden tukeminen. - Kulttuurin saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden mahdollistaminen.	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma (sisältää monikulttuurisuuden ja arjen turvan, turvallisuuden)/Vastuutaho: sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue/työryhmä, koko kaupunki	Suunnitelma valmistui ja toimenpiteet toteutuivat.→ Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo ohjelma valmistui alkuvuodesta 2026.	Osallisuus-indikaattori: alkumittaus syksy 2025: lukema 70.89. Osallisuusindikaattorikyselyn väittämien vastaukset sijoittuvat jatkumolle, jonka toinen ääripää edustaa osattomuuden kokemusta ja toinen osallisuuden kokemusta.
	Osallisuussuunnitelman toimenpiteet/suunnitelman päivitys/Vastuutaho: sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Suunnitelman päivitys valmistui ja toimenpiteet toteutuivat.→ Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma valmistui ja sitä toteutetaan.	
	Vapaa-aika ja harrastukset näkyväksi kaupungin viestinnässä/Vastuutaho: sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen tulosalueet ja viestintä	Toteutui.-->Toteutui osittain.	
	Opiskelijafoorumin perustaminen yhteistyössä Nuorten unelmakaupunki toimijoiden kanssa/nuorisopalvelut ja viestintä	Valmistelussa. Opiskelijafoorumin toiminta käynnistyy kevään 2026 aikana.	
	Mikkeliläisten olohuone/sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue, Yhdessä osallistuen -hanke	Pilotointi toteutui ja jatkuu kirjastolla.	
	Tarjotaan esteettömiä, maksuttomia ja saavutettavia kulttuuripalveluita.	Toteutui. Esteettömiä, saavutettavia tapahtumia/ lkm.--> Esteettömiä ja saavutettavia palveluita yhteensä 74.	

Hyvinvoinnin edistämisen teema/tavoitteet	Toimenpide/Vastuutaho	Seurantamittari	Vaikuttavuus
2. Hyvät arkiympäristöt - Terveelliset, turvalliset ja esteettiset ympäristöt ja asuminen. - Yhteisöllisyyden tukeminen ja alueiden eriytymisen vähentäminen. - Aktiivisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen arkiympäristöjen ja kulttuurin mahdollisuuksia hyödyntämällä.	Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy ja varhainen puuttuminen/sivistyksen ja hyvinvoinnin ja asumisen ja toiminta palvelualueet	Toteutui. Vaikuttavia malleja käytössä. Koulukiusaaminen vähenee, tavoite kiusaaminen 0 %. -->Useita malleja käytössä. Kiusaamista edelleen.	Elämänlaatumittarit Mielen hyvinvointimittarit Päihde- ja turvallisuusmittarit Aktiivisuus-, toimintakyky- ja liikuntamittarit
	Kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen/asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Kv-väyliin panostus, tavoite 10 €/asukas/ vuosi.--> Toteutunut väyliin 380 000 € ja uusiin jkpp-teiden päällysteisiin 95 000 €. Toteuma noin 9 €/asukas.	
	Viihtyisyyden, kohtaamispaikkojen ja julkisten tilojen monikäyttöisyyden mahdollistaminen/asumisen ja toimintaympäristön	Lisätään avoimia kohtaamispaikkoja yleisille alueille, puistoihin ja luontokohteisiin (aukioita, penkkejä, laavuja, reittejä, polkuja jne).--> Toteutettu seuraavat kohteet : Naisvuori ylätasanne, Ristiinan Höngän laavun siirto, Kaihun kodan esteettömyys, Anttolan uimarannan pöytä-penkki+rantalentiskenttä, Peitsarin kaupan luona puistossa kaivettiin vanha kiveys esille pöytä-penkkiä varten. Toteutunut 510 000 € eli noin 10 €/asukas	
	Julkisen taiteen toteutuminen prosenttiperiaatteella/asumisen ja toimintaympäristön ja sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueet	Toteutui. --> yksi yhteistyössä toteutunut kohde.	
	Terveellisen sisäilman turvaaminen/asumisen ja toimintaympäristön ja sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueet	Toteutui.	

Hyvinvoinnin edistämisen teema/tavoitteet	Toimenpide/Vastuutaho	Seurantamittari	Vaikuttavuus
3. Hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta ja palvelut - Yhteisöllisen toiminnan mahdollistaminen. - Mielenterveyden vahvistaminen ja päihdehaittojen ehkäisy. - Terveellisistä elintavoista hyvinvointia ja terveyttä. - Vanhemmuuden ja perheiden tukeminen. - Ihmisten osallistuminen palveluiden suunnitteluun ja toteutukseen.	Perheparlamentin perustaminen ja toiminnan vakauttaminen./Vastuutaho: varhaiskasvatus	Perustettiin. Osallistujat valittu pilottikaudelle 2026-2027 ja ensimmäinen kokous pidetty 2.2.2026	Hyte-kerroin
	Järjestöyhteistyömallit yhteistyössä Eloisan kanssa: järjestöavustusten ja kumppanuuksien linjausten yhteensovittaminen, järjestöfoorumitoiminnan vakiinnuttaminen./Vastuutaho: sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Yhteiset linjaukset on laadittu ja niistä viestitty. Järjestöfoorumi toteutui.→ Eivät ole toteutuneet.	
	Yhdyspintatyössä palveluiden kehittäminen./Vastuutaho: sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutui. Yhdyspinta-rakenteita toteutettu.	
	Mielenterveystaitojen edistäminen./Vastuutaho: eri toimijat, koko kaupunki	Koulutusten määrä/mtea1 ensiapukoulutus/lkm.	
	Asiantuntijaresursointi mielen hyvinvointi- ja ehkäisevään päihdetyöhön./Vastuutaho: henkilöstöpalvelut ja sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Toteutui.→ Ei toteutunut	
	Koulun personal trainer toiminnan pilotointi ja koulu- ja oppilaitosnuorisotyön vahvistaminen./Vastuutaho: sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue	Pilotointi toteutui. Koulunuorisotyössä 4 vakituista työsuhdetta. Kalevankankaan koulunuorisotyö päättyi 31.7. hankerahoituksen päättymisen myötä. Vuoden 2025 aikana hankerahoituksella oppilaitosnuorisotyöntekijä	
	Edistetään liikennepuiston, monitoimipuiston ja pump track radan rakentamista Mikkeliin./Vastuutaho: asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Toteutui. Hankkeet etenivät. -> Yleissuunnitelma tehty	

Hyvinvoinnin edistämisen teema/tavoitteet	Toimenpide/Vastuutaho	Seurantamittari	Vaikuttavuus
4. Päätöksenteolla vaikuttavuutta - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä eriarvoisuuden kaventaminen päätöksenteolla ja johtamisella. - Taloudellisten päätösten vaikutusten arvioiminen ihmisten hyvinvointiin. - Ajantasaisten tietojen hyödyntäminen päätöksenteossa.	Aktiivinen osallistuminen Terve kunta – verkostoon ja hyvien käytäntöjen jalkauttaminen./Vastuutaho: Terve kunta yhteyshenkilöt	Toteutui. Hyviä käytäntöjä jalkautettu.→ Ei toteudu. Työaika ei riitä verkostotyöhön.	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo on huomioitu kaupungin päätöksenteossa.
	Vaikutusten ennakkoarviointi päätöksenteon valmistelussa toimintamalli./Vastuutaho: kaikki toimijat	Toimintamalli muodostettu ja toimii. Tunnistetaan milloin arviointi tarvitaan ja se toteutetaan.→ Toimintamallin päivittämiseen ei ole ollut resursseja.	
	Asukkaiden, asiantuntijoiden ja vaikuttamistoimielinten kuuleminen päätöksenteon valmistelussa ja viestiminen etenemisestä./ Vastuutaho: kaikki toimijat	Toteutui. Kuuleminen toteutuu, etenemisessä viestimisessä vielä parannettavaa.	
	Järjestöfoorumin ja kumppanuuspöytä-mallin mahdollisuuksien hyödyntäminen./Vastuutaho: eri toimialat	Toteutui kumppanuuspöytämallin osalta, järjestöfoorumi ei toteutunut.	
	Hyvän elämän tulevaisuusfoorumi/tulevaisuustyöpaja. Vastuutaho: sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelukeskus	Toteutui.→ Ei toteutunut.	